

30(;) Ιουλίου 336 π.Χ.

Η Μακεδονία του Φιλίππου

Γύρω στα 650 π.Χ., οι Μακεδόνες του Περδίκκα Α' ξεχύθηκαν από τα Πιέρια βουνά, στον κάμπο της Ημαθίας, κατέκτησαν τη δυτική πλευρά του και ίδρυσαν πρωτεύουσά τους τις Αιγές, εκεί, όπου η σημερινή Έδεσσα. Μια παράδοση θέλει τις Αιγές να προϋπάρχουν τουλάχιστον 50 με 100 χρόνια. Σύμφωνα με αυτήν, την πόλη ίδρυσε ο Κάρανος που έφυγε από το Άργος, έφτασε στη Μακεδονία κι ακολουθώντας τις επιταγές κάποιου χρησμού του μαντείου των Δελφών, πήρε από πίσω ένα κοπάδι κατσίκες. Εκεί που οι κατσίκες έπεσαν να κοιμηθούν, ο Κάρανος έκτισε τις Αιγές. Αλλά και για τον Περδίκκα υπήρχε χρησμός του μαντείου των Δελφών. Έλεγε πως έπρεπε να χτίσει την πρωτεύουσά του εκεί που θα έβρισκε κατσίκες να κοιμούνται. Ο Αμύντας Α' (540 - 498) ήταν εκείνος που έβγαλε τους Μακεδόνες από την απομόνωση. Ο Ε' αιώνας π.Χ. ήταν εποχή διαρκούς ζύμωσης των Μακεδόνων Ελλήνων του Βορρά με τους Έλληνες του Νότου. Οι αλληλεπιδράσεις έφεραν τη ραγδαία πολιτιστική ανάπτυξη.

Έντεκα βασιλιάδες ανέβηκαν στο θρόνο της Μακεδονίας μέσα σε εκατό χρόνια, ως το 310 π.Χ. Οι επτά δολοφονήθηκαν κι ένας έπεσε στη μάχη. Σχεδόν κανένας τους δεν κατέλαβε το θρόνο σε ώριμη ηλικία. Όταν ο παππούς του Μεγάλου Αλεξάνδρου πέθανε, στα 370 π.Χ., ο μεγαλύτερος γιος του ήταν κάτω από είκοσι χρόνων. Ανέβηκε στο θρόνο ως Αλέξανδρος Β' και, στα δυο μόλις χρόνια της βασιλείας ως τη δολοφονία του, κατάφερε να δημιουργήσει το περίφημο στρατιωτικό σώμα των πεζεταίρων. Ο αδερφός του, Περδίκκας Γ', που τον διαδέχτηκε, ανέβηκε στο θρόνο μικρότερος από 18 χρόνων και το 360 π.Χ. ήταν 25άρης, όταν έπεσε στη μάχη με τους Μολοσσούς, μαζί με άλλους 4.000 Μακεδόνες. Εκείνη την εποχή, το τρίτο από τα αδέρφια, ο Φίλιππος Β', ήταν 22 χρόνων και βασιλιάς σε ένα νικημένο κι από παντού απειλούμενο βασίλειο. Μέσα σε ένα μόνο χρόνο, κατάφερε να αναδιοργανώσει τον στρατό και να αναπτύξει τέτοια διπλωματική δραστηριότητα που έκανε τη Μακεδονία αμέσως σε όλους σεβαστή. Δολοφονήθηκε, στις 30 (;) Ιουλίου 336 π.Χ. Άφησε στον γιο του ένα κραταιό και καλά οργανωμένο βασίλειο.

Ο Τζέι Αρ Έλις του πανεπιστημίου Μόνας (Monash) της Αυστραλίας υποστήριξε: «Σε

οικουμενική ευρύτητα και απήχηση, τα επιτεύγματα του Αλεξάνδρου υπερέβαλλαν κάθε άλλου. Αλλά ο μεγαλύτερος βασιλιάς της Μακεδονίας και των Μακεδόνων ήταν ο Φίλιππος, ο γιος του Αμύντα Γ'».

Είναι ευρύτερα παραδεκτή η αλήθεια ότι ο Φίλιππος κι ο Μέγας Αλέξανδρος υπήρξαν οι πιο μεγάλοι βασιλιάδες της Μακεδονίας. Κι αν, 150 χρόνια πριν, ο Αλέξανδρος Α' απέδειξε, στην Ολυμπία, πως ήταν Έλληνας, ώστε να μετάσχει στους αγώνες, ο Φίλιππος κι ο Μέγας Αλέξανδρος το έκαναν πράξη.

1178: Ο αυτοκράτορας της Αγίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας της Γερμανίας, Φρειδερίκος Α' Μπαρμπαρόσα, ονομάζεται βασιλιάς της Βουργουνδίας.

1619: Στον Τζέιμστάουν της Βιρτζίνια συγκαλείται το πρώτο νομοθετικό σώμα των αποικιών.

1656: Ο Κάρολος Ι' της Σουηδίας νικά τους Πολωνούς στη μάχη της Βαρσοβίας, δυο μέρες μετά την εισβολή του στη χώρα.

1898: Πεθαίνει ο Ότο Λεοπόλδος πρίγκιπας φον Βισμαρκ που αποκλήθηκε σιδερένιος καγκελάριος της Πρωσίας. Πρώην κτηματίας, έγινε πρωθυπουργός το 1862 και έφτασε στο

απόγειο της δύναμής του το 1870, όταν κατάφερε να ταπεινώσει τη Γαλλία. Είχε γεννηθεί την 1η Απριλίου 1815.

1934: Γίνεται καγκελάριος της Αυστρίας ο Κουρτ Σούσνικ, μετά τη δολοφονία του Έλγκελμπερτ Ντόλφους. Τέσσερα χρόνια αργότερα, ο Χίτλερ θα τον κρατήσει αιχμάλωτο στο Μόναχο προκειμένου να καταπιεί τη χώρα του.

1963: Η σοβιετική εφημερίδα, «Ισβέστια», αποκαλύπτει ότι ο Βρετανός κατάσκοπος Κιμ Φίλμπι ζήτησε πολιτικό άσυλο από τη Μόσχα.

1971: Ιαπωνικό Μπόινγκ 727 συγκρούεται με πολεμικό τζετ πάνω απ' το Σιζουκουίσι, σκοτώνοντας 162 άτομα.

1974: Υπογράφεται στη Γενεύη από την Ελλάδα, την Τουρκία και την Βρετανία, η κοινή διακήρυξη σχετικά με την Κύπρο.

1975: Αρχίζει στο Ελσίνκι η Διάσκεψη Κορυφής για την ασφάλεια στην Ευρώπη. Συμμετείχαν αρχηγοί 35 εθνών ανάμεσα στους οποίους ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Φορντ, και ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης, Λεονίντ Μπρέζνιεφ.

1980: Η αγγλογαλλική αποικία των Νέων Εβρίδων διακηρύσσει την ανεξαρτησία της ως δημοκρατία Βανουάτου.

1991: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζορτζ Μπους πατέρας, και ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης, Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, αρχίζουν διήμερη σύνοδο κορυφής στη Μόσχα. Ήταν η πρώτη επίσκεψη Μπους σε σοβιετικό έδαφος.

2006: Την 18^η ημέρα της ισραηλινής εισβολής στο Λίβανο, αεροπλάνα βομβαρδίζουν χωριό αγροτών (Κανά) έξω από την Τύρο, σκοτώνοντας 57 αμάχους, από τους οποίους 37 είναι παιδιά. Ο πρωθυπουργός του Λιβάνου απαγορεύει στην υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ, Κοντολίζα Ράις να επισκεφτεί τη Βηρυτό και ο γ.γ. του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν συγκαλεί επείγοντως το Συμβούλιο Ασφαλείας.

2008: Το συνταγματικό δικαστήριο της Τουρκίας επιβάλλει πρόστιμο στο κυβερνών κόμμα του πρωθυπουργού Ερντογάν και όχι την απαγόρευση της λειτουργίας του, όπως είχε ζητηθεί από το «βαθύ κράτος». Για νίκη της δημοκρατίας ομιλεί ο Ερντογάν.

Η 30ή Ιουλίου στον πολιτισμό

30 Ιουλίου 1899

Ο Τζέραλντ Μουρ

Το ένα βιβλίο του φέρει τον τίτλο «Ο ξεδιάντροπος ακομπανιατέρ». Το άλλο, «Μήπως παίζω πολύ δυνατά;». Ο αυτοσαρκασμός του Τζέραλντ Μουρ δεν τον εμπόδισε να γίνει ο κορυφαίος των ακομπανιατέρ της κλασικής μουσικής και ο περιζήτητος «συνοδός» των πιο μεγάλων σολίστ της εποχής του. Γεννήθηκε στην Αγγλία, στις 30 Ιουλίου 1899, και ως πιανίστας κατόρθωσε να μετατρέψει το «ακομπανιαμέντο» σε τέχνη υψηλού επιπέδου, αν και αυτό που έκανε δεν ήταν τίποτε άλλο από την ανάδειξη του τραγουδιστή και κυρίως του τραγουδιού. Είχε την ικανότητα να προσαρμόζει με αξιοθαύμαστο τρόπο τον ήχο στα μέτρα και το ύφος των συνεργατών του. Άνθρωπος με λεπτό χιούμορ, γνώστης της αξίας του, ευεργέτησε πολλούς σολίστ με τη συνοδεία του πιάνου του. «Υποδείγματα αξιοπιστίας και μουσικού ήθους» θεωρούνται οι ερμηνείες τραγουδιών του Σούμπερτ, του Βολφ και του Ρίχαρντ Στράους με τον Ντίτριχ Φίσερ – Ντιέσκου και την Ελίζαμπεθ Σβαρτσκοφ.

1511: Γεννιέται στην Ιταλία ο Γκεόργκι Βασάρι, ζωγράφος, αρχιτέκτονας και ιστορικός της τέχνης. Πέθανε στην Φλωρεντία, στις 27 Ιουνίου 1574.

1718: Πεθαίνει ο Γουίλιαμ Πεν, Άγγλος Κουακέρος αρχηγός που το 1682 ίδρυσε την αμερικανική πολιτεία της Πενσιλβάνια. Είχε γεννηθεί το 1644.

1863: Γεννιέται ο Χένρι Φορντ, ιδρυτής της ομώνυμης αυτοκινητοβιομηχανίας.

1909: Γεννιέται ο καθηγητής Κύριλλος Νόρθκοτ Πάρκινσον που διατύπωσε τον «Νόμο του Πάρκινσον». Σύμφωνα με αυτόν, οι ώρες εργασίας παρατείνονται με σκοπό να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος χρόνος ολοκλήρωσής της. Πέθανε στις 9 Μαρτίου 1993.

1930: Νικώντας στο τελικό του Μοντεβιδεο την Αργεντινή 4 – 2, η Ουρουγουάη κατακτά το πρώτο παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου.

1935: Κυκλοφορεί το πρώτο βιβλίο τσέπης «πένγκουιν» (πιγκουΐνος) προκαλώντας επανάσταση στον εκδοτικό χώρο. Κόστιζε «όσο δέκα τσιγάρα» και περιείχε την «Αριέλ» του Γάλλου συγγραφέα, Αντρέ Μωρουά.

1941: Γεννιέται στον Καναδά ο τραγουδιστής, ίνδαλμα της δεκαετίας του '60. Πολ Άνκα

1966: Η Αγγλία κατακτά το παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου, νικώντας την Γερμανία 4 – 2, στο στάδιο Γουέμπλεϊ του Λονδίνου.

1971: Ο Ντέιβιντ Σκοτ και ο Τζέιμς Ίργουιν προσεδαφίζονται στη Σελήνη με το διαστημόπλοιο Απόλλων 15.

2021: Ο Στέφανος Ντούσκος αναδεικνύεται χρυσός ολυμπιονίκης στο μονό σκιφ (κωπηλασία) στους Ολυμπιακούς του Τόκιο. Είναι το πρώτο μετάλλιο που κερδίζει η Ελλάδα σε αυτή την Ολυμπιάδα.